

Care sunt prioritățile fiscale europene pentru următoarele 6 luni și cum se poziționează România față de planul european?

Reforma fiscală aflată în lucru la nivelul Uniunii Europene nu a fost abandonată, în ciuda faptului că prima jumătate a acestui an a fost marcată de provocările socio-economice generate de pandemia COVID-19. Mai mult, odată cu preluarea Președinției Consiliului UE de către Germania la 1 iulie 2020, observăm că reforma fiscală se află în topul priorităților europene și poate juca un rol cheie în planurile de recuperare a economiei post-COVID.

Cum era de așteptat, prioritatea numărul unu a președinției germane vizează redresarea economiei europene și recuperarea post-COVID, subliniată și în motto-ul său: “*Împreună pentru redresarea Europei*”. Pe agenda sa de lucru există însă și alte subiecte importante pentru viitorul Europei, precum: impulsivitatea unei impozitari juste sau transformarea digitală și instituirea suveranității digitale.

Prioritățile Europei în materie fiscală

În programul Germaniei pentru următorul semestru se remarcă trei priorități în zona fiscală:

1. Implementarea propunerilor OECD care răspund provocărilor fiscale generate de digitalizarea economiei în UE;
2. Introducerea impozitarii tranzacțiilor financiare la nivelul UE;
3. Revizuirea Directivei privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal.

Având în vedere cele mai recente acțiuni întreprinse la nivelul UE pe aceste zone, putem remarca următoarele direcții de acțiune asumate de noua președinție:

În privința impozitarii, noua președinție își exprimă în mod direct susținerea pentru propunerile OECD în eforturile sale de a reforma normele de impozitare a societăților în era digitală și de a introduce o cotă efectivă de impozitare “minimă, globală”.

Amintim în acest context propunerea de Directiva Europeana privind impozitul pe servicii digitale (en. “Digital services tax” – DST), care se afla în continuare pe masa negocierilor și în dezbateri aprinsa la nivelul statelor membre încă din anul 2018. Lipsa unui consens și a unei abordări unitare la nivelul statelor membre cu privire la conținutul directivei DST a determinat mai multe state să acționeze pe cont propriu și să implementeze măsuri unilaterale de impozitare a economiei digitale.

Prima jumătate a anului 2020 a început promițător pentru DST, care a continuat să câștige popularitate în rândul statelor membre și nu numai. Până în acest moment, pe lista statelor care au implementat proactiv DST se regasesc Austria, Franța, Ungaria, Italia, Polonia, Turcia și Regatul Unit. Spania, Belgia, Slovacia și Cehia au înaintat propuneri legislative spre aprobare în acest sens.

Pe de altă parte, unul dintre cei mai puternici oponenți ai DST sunt Statele Unite, care s-au retras din grupul de discuții și negocieri și rămâne de văzut ce se va întâmpla dacă Europa va merge mai departe cu planurile sale de a impune noi reguli de impozitare cu impact direct asupra marilor companii americane, precum Google, Facebook, Amazon.

În ciuda tuturor acestor evenimente, se pare că Germania se menține ferm pe poziții și promite, ca Președinte al Consiliului UE, să accelereze implementarea noilor reguli de impozitare imediat după încheierea negocierilor (termenul estimat pentru finalizarea discuțiilor fiind stabilit pentru finalul acestui an).

Este important să menționăm, de asemenea, și planurile recente ale Comisiei Europene privind redresarea economiei (Planul de Redresare Economică “Next Generation EU”, publicat la 27 mai 2020), ce vizează economia digitală și impozitarea acesteia ca sursă importantă de finanțare a redresării economice. Mai exact, Comisia a propus introducerea unei “taxe digitale” aplicabile companiilor cu o cifră de afaceri de peste 750 mil. euro, estimând că aceasta măsură ar putea atrage venituri la bugetul UE de până la 1,3 mld. euro/an.

Toate aceste considerente ar putea crea contextul oportun ca UE să accelereze negocierile și să obțină un consens cu privire la impozitarea economiei digitale cât mai curând posibil.

Cea de-a doua direcție la care Germania s-a angajat să lucreze în mod activ – în calitate de președinte al Consiliului UE – se referă la introducerea unei taxe pe tranzacțiile financiare (en. “Financial Transaction Tax” – FTT) la nivelul UE.

Impozitarea sectorului financiar este un subiect controversat încă din anul 2011, când a fost pus pentru prima oară în discuție, și care nu a primit un sprijin unanim la nivelul UE. Mai multe state membre și-au exprimat încă de la început opoziția față de introducerea FTT, în timp ce un grup de 10 state¹ au ales să facă front comun și să continue proiectul, apelând la procedura de cooperare consolidată².

Ultimele progrese mai importante în zona FTT au avut loc în decembrie 2019, când ministrul german de finanțe a

prezentat o propunere revizuita de Directiva privind introducerea unui sistem comun FTT la nivelul statelor membre participante în cadrul procedurii de cooperare consolidata. Propunerea de Directiva FTT vizeaza impozitarea cu 0.2% a tranzacțiilor financiare care implica achizițiile de acțiuni ale societăților din statele membre a caror capitalizare bursiera depășește 1 mld. euro. Ramâne de vazut daca în perioada președinției germane a Consiliului UE se vor face progrese notabile în aceasta direcție.

Nu în ultimul rând, președinția germana promite sa accelereze **revizuirea Directivei privind cooperarea administrativa în domeniul fiscal**, unul dintre obiectivele care au stat la baza acestei masuri fiind combaterea evaziunii fiscale într-o maniera mai eficienta. În acest sens, o atenție deosebita se va acorda în direcția digitalizarii serviciilor și organizațiilor, mai ales la nivelul administrațiilor publice, concomitent cu construirea unui ecosistem de date (inclusiv infrastructura și accesibilitatea datelor, schimbului de informații, etc.) adecvat transformarii digitale în curs la nivelul UE.

Poziția României față de planul european

Nu putem sa nu remarcam faptul ca atât transformarea digitala, cât și impozitarea economiei digitale reprezinta doua tendințe aflate în puternica ascensiune la nivelul UE înca din perioada în care România a asigurat Președinția Consiliului și care vor ramâne cap de afiș cel mai probabil și în viitorul apropiat.

Deși România și-a exprimat în nenumarate rânduri susținerea față de prioritățile fiscale europene (inclusiv în perioada președinției la Consiliu), demersurile concrete în direcția transpunerii acestor masuri în legislația și în practica naționala au întârziat sa apara.

La capitolul digitalizare, România ocupa în continuare un loc codaș, situându-se pe locul 26 din cele 28 de state membre în cadrul [Indicelui economiei și societății digitale](#) (DESI) pentru anul curent. Conform raportului emis de Comisia Europeana, România are cea mai scazuta performanța din rândul statelor membre din punct de vedere al serviciilor publice digitale și al utilizarii serviciilor de internet.

În ceea ce privește procesul de digitalizare a administrației fiscale și a relației dintre contribuabili și stat, România face pași timizi catre informatizarea sistemelor, cea mai importanta și recenta inițiativa în acest sens fiind implementarea SAF-T. Ramâne de vazut în perioada urmatoare daca România se va inspira din tactica altor state membre care au implementat deja cu succes acest sistem.

Un lucru cert este acela ca revoluția digitala este unul dintre cele mai ambițioase planuri ale UE de pâna acum, iar România nu va avea de ales decât sa se alinieze și sa lucreze împreuna cu UE pentru atingerea acestor obiective cu maxima eficiența și rapiditate.

1. Austria, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Italia, Portugalia, Slovacia, Slovenia și Spania.

2. Cooperarea consolidata reprezinta un mecanism prin care unui grup de minim 9 state membre i se permite sa stabileasca o integrare/cooperare în avans, fara a implica alte state membre.